

SVEUČILIŠTE U DUBROVNIKU
ODJEL ZA KOMUNIKOLOGIJU

Branitelja Dubrovnika 41, 20000 Dubrovnik
Tel. +385(0)20 446 020; e-mail: mediji@unidu.hr; <http://www.unidu.hr/komunikologija>

UPUTE ZA IZRADU DIPLOMSKOG RADA

Dubrovnik, veljača 2018.

UPUTE ZA IZRADU DIPLOMSKOG RADA

Sadržaj

1. O diplomskom radu	2
2. Svrha diplomskog rada	2
3. Sadržaj i struktura diplomskog rada	2
4. Opseg diplomskog rada	7
5. Tehničko oblikovanje	7
6. Citiranje i pozivne bilješke	7
7. Jezik i stil pisanja	8
8. Akademska čestitost i intelektualno vlasništvo	8
9. Završne odredbe	9

1. O diplomskom radu

Diplomski rad je kvalitetan stručni rad s temom iz polja informacijsko-komunikacijske znanosti ili srodnih disciplina u području društvenih znanosti zastupljenih u programu studija. On je samostalan rad u kojemu student, nakon završetka svih ispita i studijskim programom predviđenih obveza, pod vodstvom mentora obrađuje odgovarajuću temu.

Diplomski rad ima odgovarajuću strukturu, sadržaj, metodologiju, rezultate istraživanja i zaključke koji pokazuju da je student ovladao osnovnim znanstvenim i stručnim kategorijalnim aparatom, da ga zna primijeniti u analizi konkretnih fenomena te da je na toj osnovi sposoban ponuditi argumentirana objašnjenja.

Zbog toga, diplomski rad obvezatno uključuje uporabu znanstvenoistraživačkog instrumentarija i odgovarajućih stručno-metodoloških postupaka, sustavno izlaganje teme i obrazloženje rezultata istraživanja obuhvaćenog diplomskim radom.

Postupak prijave teme diplomskog rada, mentorstvo, način izradbe i postupak obrane diplomskog rada propisani su Pravilima o diplomskom radu na diplomskim studijima Odjela za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku.

2. Svrha diplomskog rada

Svrha diplomskog rada jest da njegovom izradom i obranom student dokaže:

- sposobnost primjene teorijskih i praktičnih znanja stečenih tijekom studija,
- sposobnost primjene znanstvenih i istraživačkih metoda u obradi problema,
- samostalnost i stručno znanje u rješavanju istraživačkih problema,
- sposobnost korištenja znanstvenom i stručnom literaturom,
- sposobnost jasne i argumentirane prezentacije svojeg rada i stavova pred publikom.

3. Sadržaj i struktura diplomskog rada

Diplomski se rad sastoji od sljedećih dijelova:

1. korica
2. unutarinja stranica (potkorica)
3. sadržaj
4. predgovor (nije obvezan)
5. uvod
6. tekst (podijeljen u poglavlja i podpoglavlja)
7. zaključak
8. popis literature
9. popis tablica, slika, prikaza i priloga (ako ih ima)
10. sažetka (na hrvatskom i engleskom jeziku)

Ad. 1. Na korici treba stajati:

Sveučilište u Dubrovniku (Times New Roman 14 pt)
Odjel za komunikologiju (Times New Roman 14 pt)
Ime i prezime studenta (Times New Roman 14 pt)
Naslov rada (Times New Roman 18 pt)
Diplomski rad (Times New Roman 14 pt)
Dubrovnik, godina (Times New Roman 14 pt)

Ad. 2. Na unutarnjoj stranici (potkorici) treba stajati:

Sveučilište u Dubrovniku (Times New Roman 14 pt)
Odjel za komunikologiju (Times New Roman 14 pt)
Naslov rada (Times New Roman 18 pt)
Diplomski rad (Times New Roman 14 pt)
Mentor: ime i prezime mentora (Times New Roman 14 pt)
Student: ime i prezime studenta (Times New Roman 14 pt)
Dubrovnik, mjesec, godina (Times New Roman 14 pt)

Izgled prednje korice

Sveučilište u Dubrovniku Odjel za komunikologiju Diplomski studij "(naziv studija)"
(ime i prezime studenta)
(NASLOV RADA)
DIPLOMSKI RAD
Dubrovnik (godina)

Izgled potkorice (unutarnje stranice)

Sveučilište u Dubrovniku Odjel za komunikologiju Diplomski studij "(naziv studija)"
(ime i prezime studenta)
(NASLOV RADA)
DIPLOMSKI RAD
Mentor: (ime i prezime) Student: (ime i prezime)
Dubrovnik (mjesec, godina)

Ad. 3. Sadržaj prikazuje strukturu diplomskog rada navođenjem dijelova od kojih se rad sastoji, te oznaku broja stranice na kojima se pojedini dijelovi diplomskog rada nalaze.

Dijelovi (poglavlja, podpoglavlja) diplomskog rada označavaju (arapskim) brojevima i decimalno (najviše do četiri jedinice), tj. tako da najviši dio ima samo jedan broj (1., 2., 3.), a da se dijelovima unutar njega dodaju brojevi odvojeni točkom (tako se unutar dijela 1. nalaze dijelovi 1.1., 1.2., 1.3., 1.4. itd., a unutar dijela 1.3. dijelovi 1.3.1., 1.3.2., 1.3.3. itd.).

Primjer:

1. UVOD

2. Naslov prvog poglavlja

- 2.1. Naslov prvog podpoglavlja
- 2.2. Naslov drugog podpoglavlja
 - 2.2.1. Naslov podpoglavlja u podpoglavljju

3. Naslov drugog poglavlja

- 3.1. Naslov prvog podpoglavlja
- 3.2. Naslov drugog podpoglavlja
 - 3.2.1. Naslov podpoglavlja u podpoglavljju itd.

Ad. 4.

Predgovor je različit od uvoda i nije obvezatan. U predgovoru se obično naznačuju okolnosti u kojima je rad nastao, poteškoće koje je autor imao tijekom njegove izrade te osobna iskustva i primjedbe. U predgovoru se mogu spomenuti osobe i/ili institucije koje su na neki način pomogle autoru i tako pridonijele kvaliteti rada te zahvale.

Ad. 5.

Tekst diplomskog rada započinje uvodom. On sadrži osnovne naznake teme ili problema koji se obrađuje u radu (imenovanje teme ili problema i razlog izbora predmeta proučavanja/istraživanja), način obrade predmeta rada/istraživanja i strukturu rada.

Ad. 6.

Glavni dio teksta diplomskog rada treba biti logično strukturiran, sadržajno i funkcionalno međusobno povezan, vizualno pregledan i jasan. Stoga treba biti podijeljen na više smislenih cjelina, tj. na odlomke i poglavlja, sukladno sadržaju teme i problema koji se obrađuju.

U glavnom dijelu teksta autor:

- iznosi sadržaj i glavna obilježja teme (predmet rada/istraživanja),
- određuje cilj rada (mora biti realan, jasno i specifično određen, ne preopćenito, mora odražavati područje i predmet istraživanja, treba odgovoriti na pitanje što

istraživanjem želimo postići i biti jasno oblikovan/izrečen u smislu: odrediti, procijeniti, izmjeriti, analizirati, dokazati, pokazati, istražiti...),

- postavlja istraživačko pitanje (pitanje na koje se traži odgovor, zbog kojeg se pristupa istraživanju, upućuje na to što će se, zašto i kako u radu poduzeti),
- određuje teorijski okvir (obvezno uključuje glavne teorijske pojmove i koncepte na koje se rad oslanja te odabir literature),
- postavlja (glavne i pomoćne) hipoteze rada (u obliku jednoznačnih i jednodimenzionalnih tvrdnji, sadržaj kojih treba biti izravno povezan s temom/predmetom rada/istraživanja i s postojećim znanstvenim spoznajama i/ili teorijama, koje se mogu istraživački operacionalizirati, tj. empirijski provjeriti, mjeriti, uspoređivati, korelirati, dokazivati ili opovrgavati, što treba biti glavna istraživačka/analitička okosnica cijelog rada),
- određuje metode obrade/istraživanja predmeta rada (konceptualizacija, karakterizacija, komparacija, analiza, kvalitativna i/ili kvantitativna metoda, određivanje i operacionalizacija istraživačkih varijabli, izbor i konstrukcija istraživačkih instrumenata, strukturiranje ispitnog uzorka, određivanje metode prikupljanja podataka: analiza sadržaja, studija slučaja, promatranje, anketa, intervju) koje moraju biti u funkciji propitivanja, dokazivanja ili opovrgavanja polazišnih pretpostavki (hipoteza) rada,
- izlaže rezultate istraživanja (pismeno i grafički, kada je to moguće zbog veće razvidnosti),
- izvodi raspravu/diskusiju/interpretaciju istraživanjem dobivenih rezultata, koja slijedi faze istraživanja i obrazlaže rezultate (kvalitativna i/ili kvantitativna analiza rezultata, utvrđivanje međusobne kauzalnosti i koreliranosti rezultata u odnosu na polazne hipoteze te utvrđivanje njihove točnosti, istinitosti i/ili valjanosti, daje odgovore na pitanja: potvrđuju li rezultati hipoteze, slažu li se dobiveni rezultati s drugima, što se može zaključiti na osnovu dobivenih rezultata).

Ad. 7.

U zaključnom dijelu diplomskog rada student na temelju prethodno iznesene rasprave donosi zaključke o razmatranoj temi i problematici unutar nje. Zaključci se ne mogu donositi proizvoljno, već u okviru teorijskog pristupa, korištene metodologije, istraživanjem dobivenih rezultata i na osnovi argumenata navedenih u prethodnom dijelu diplomskog rada. Oni moraju biti jasni i logični, u obliku jedne ili više jednoznačnih tvrdnji argumentiranih istraživačkim postupkom i rezultatima istraživanja. Sadržajno, zaključci moraju jasno izražavati ishod istraživanja u odnosu na polazišne pretpostavke (hipoteze) rada (jesu li potvrđene ili osporene, u cijelosti ili djelomično) te jesu li postavljene valjano ili nisu (u odnosu na metodologiju istraživanja i odabrane postupke). Zaključak može uključivati i naznake ograničenja rada te naputak ili preporuku za buduća istraživanja.

Ad. 8.

Studenti trebaju koristiti harvardski stil citiranja literature i to u pozivnim bilješkama ispod teksta (tzv. fusnotama), citiranjima u tekstu (skraćeni navodi) te pri navođenju korištenih izvora u opisu literature.

Na kraju diplomskog rada obvezno se navodi popis literature korištene pri izradi i/ili citirane u diplomskom radu. Popis literature navodi se abecednim redom (prema prezimenu

autora). Najprije se navodi prezime autora koje se odvaja zarezom od imena. Ako je više autora, navode se redom koji je označen na samome djelu i odvajaju se zarezom. Nakon imena autora, navodi se godina izdanja djela, te naslov djela. Ako je riječ o članku u časopisu ili zborniku radova onda se uz naslov članka navodi i ime časopisa (broj, godište, naznaka stranica) ili zbornika (naznaka stranica). Slijedi navod izdavačke kuće i sjedište izdavačke kuće ili mjesta u kojemu je knjiga objavljena.

Kurzivom (ili boldom) označava se naslov knjige (kod navođenja knjige), naziv časopisa (kod navođenja članka iz časopisa), te naslov zbornika (kod navođenja članka iz zbornika).

Primjeri navođenja korištene literature:

Knjiga:

Šalaj, Berto, 2007: *Socijalni kapital*, Fakultet političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb

Članak u znanstvenom časopisu:

Maldini, Pero, 2002: Građansko društvo i demokracija u tranzicijskim društvima, *Politička misao*, (39) 4: 129 – 145

Članak u zborniku radova:

Zakošek, Nenad, 1991: Iščezavanje pojma "građansko društvo" u diskursu društvenih znanosti i mogućnosti njegove kritičke obnove, u: Pokrovac, Zoran (ur.), *Građansko društvo i država: povijest razlike i nove rasprave*, Naprijed, Zagreb: 204 – 216

Internetska stranica:

Izvor: Državni zavod za statistiku (<http://www.dzs.hr/>, preuzeto 21. 01. 2018.).

Ad. 9.

Popis tablica, slika, prikaza i priloga (ako ih ima) navodi se iza popisa literature redoslijedom kojim se pojavljuju u diplomskom radu s oznakom stranice na kojoj se nalaze.

Ad. 10.

Sažetak diplomskog rada je kratak prikaz teme, osnovne teze (teza), metodoloških i/ili istraživačkih postupaka i rezultata diplomskog rada. Tekst sažetka ne smije biti veći od 1500 slovnih znakova. Sažetak se prilaže na hrvatskom i na engleskom jeziku.

4. Opseg diplomskog rada

Ovisno o temi, broju i vrsti prikaza i priloga, preporuča se opseg od 70 do 90 stranica (od najmanje 130.000 do najviše 160.000 slovnih znakova teksta). U naznačeni opseg nisu uključeni popisi literature, tablica, slika i priloga te sažetci.

5. Tehničko oblikovanje

Tehničkom oblikovanju diplomskog rada potrebno je posvetiti pozornost. Uredno i pregledno pripremljen rad olakšava čitanje, te daje uvid u sustavnost izlaganja i obrade izabrane teme rada. U ovisnosti o strukturi diplomskog rada, tekst treba imati poglavlja, podpoglavlja i odlomke smisleno (sadržajno) i uredno odvojene.

Diplomski rad piše se na računalu. Uz primjerenu sadržajnu strukturu, rad mora biti korektan u pravopisnom i gramatičkom smislu (koristi se standardni književni hrvatski jezik).

Tekst mora biti obrađen u nekom od tekstualnih editora (preporuča se MS Word) na slijedeći način:

- veličina slova u tekstu (*font size*) treba biti 12 točaka, dok naslovi i podnaslovi trebaju biti nešto veći (14 ili 16 točaka),
- prored (*line spacing*) treba biti dvostruki (1,5) u glavnom tekstu rada, jednostruki (1) u bilješkama (*footnote*),
- vrsta slova (*font*) može biti *Times New Roman* ili *Arial*,
- tekst treba biti formatiran u blok (*justify*) s uvučenim prvim retkom odlomka,
- margine trebaju biti po 2,5 centimetara sa svake strane (gore/dolje, lijevo/desno),
- stranice u radu treba označiti rednim (arapskim) brojevima. Preporučuje se da se brojevi stranica stavljaju u donji desni kut. Broj se ne stavlja na naslovnicu, na prvu stranicu ni na stranicu na kojoj je naveden sadržaj.

Tekst diplomskog rada treba biti ispisan na standardnom bijelom papiru A4 formata (kopirni papir) i tvrdo ukoričen (u korice tamno plave ili tamno crvene boje sa zlatno ili bijelo otisnutim slovima).

6. Citiranje i pozivne bilješke

Citiranje u znanstvenim i stručnim radovima služi da se čitatelj upozna s izvorima kojima se autor služio pri izradi svog rada, te da se na brz i pouzdan način omogući pronalaženje citiranog mjesta. Citat također omogućuje razlikovanje između studentovih misli i misli drugih autora. Stoga, svako navođenje tuđih misli i ideja koje se koristi u izradi diplomskog rada treba biti propisano označeno (drukčije, označava plagijat).

Izvor citata ili preuzetih rečenica označava se u samom tekstu i to u zagradi navođenjem prezimena autora, godinom izdanja djela i brojem stranice, primjerice: (Marković, 1997., 155-156). Ako je tekst preuzet u potpunosti onda se taj citat stavlja u znake

navodnika uz jednako navođenje izvora, primjerice: "...preuzeti tekst..." (Janković, 2001., 170).

Pozivne bilješke se smještaju se na dno stranice (fusnote) ispod glavnog teksta i posebno su označene (obično su ispisane manjim fontom od onog kojim je pisan tekst). Osim citata, u njima se obično navode autorove kratke napomene vezane uz tekst ili se čitatelja upućuje na druge izvore. Fusnote se označavaju brojkama (u MS Wordu to se obavlja automatski).

7. Jezik i stil pisanja

Pri pisanju diplomskog rada studenti se trebaju koristiti hrvatskim standardnim književnim jezikom. Iznimno, studentu se može dopustiti i pisanje rada na engleskom jeziku, u skladu s vrijedećim propisima Sveučilišta u Dubrovniku.

Stil pisanja diplomskog rada mora biti znanstven i neutralan (isključuje pisanje u prvom licu jednine i množine, ne koristi publicistički, literarni i kolokvijalni izričaj već jasan, argumentiran, racionalan i logičan slijed misli usredotočen na glavnu temu i istraživački postupak).

8. Akademska čestitost i intelektualno vlasništvo

Pri pisanju diplomskog rada student je odgovoran za poštivanje etičkih, akademskih i profesionalnih standarda. Korištenje tuđih misli i tekstova (iz knjiga, članaka, publikacija, medija, s Interneta) bez točno propisanog citiranja izvora i autora predstavlja plagijat. Plagijat je neovlašteno prisvajanje tuđe literarne ili intelektualne imovine. Takvo što nije dopušteno i u izravnoj je suprotnosti s akademskom čašću. Studentima se skreće pozornost na strogo uzdržavanje od takvih radnji.

Također, autor diplomskog rada mora priskrbiti dopuštenje za prenošenje dijelova teksta, audio, vizualnog i drugog materijala za koje je potrebno tražiti dopuštenje autora ili izdavača, ako koristi takve izvore.

U smislu prethodnoga, na zadnjoj stranici diplomskog rada, student navodi i svojim potpisom jamči slijedeću izjavu:

Izjavljujem pod punom moralnom odgovornošću da sam diplomski rad izradio/la samostalno, temeljem znanja stečenog u dosadašnjem obrazovanju, posebice onom na studijima Odjela za komunikologiju, služeći se navedenim izvorima podataka i uz stručno vodstvo mentora/ice (ime i prezime). Također izjavljujem da se tijekom izrade ovog diplomskog rada nisam koristio/la nedopuštenim sredstvima, iznosio/la lažne tvrdnje i podatke niti neovlašteno i nepropisno koristio/la tuđim intelektualnim vlasništvom. Svjestan/svjesna sam da su takve radnje teška povreda akademske čestitosti, te da su, sukladno s vrijedećim propisima i pravilnicima Sveučilišta u Dubrovniku, podložne sankcijama.

9. Završne odredbe

Ove upute se koriste pri izradi diplomskih radova na studijima Odjela za komunikologiju Sveučilišta u Dubrovniku s ciljem ujednačavanja njihovog oblikovanja i određenja minimuma zajedničkih znanstvenih, stručnih i metodskih standarda u njihovoj izradi.

Upute su namijenjene primarno studentima te sekundarno nastavnicima – mentorima, koji će svakom studentu, ovisno o temi diplomskog rada, odrediti specifičan i pojedinačnom radu primjeren teorijski okvir, istraživačke metode i strukturu rada, u skladu s akademskim i znanstvenim standardima.

Svi pojmovi koji se koriste u ovim uputama, a koji imaju rodni značaj, obuhvaćaju na jednak način muški i ženski rod.

Ove upute prihvatilo je Stručno vijeće Odjela za komunikologiju na svojoj sjednici 22. veljače 2018. godine.

* * *

Upute sastavio: prof. dr. sc. Pero Maldini,
pročelnik Odjela za komunikologiju

Dubrovnik, veljača 2018.